

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 211/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť D. M., zastúpeného advokátkou JUDr. Dášou Komkovou, Hlavná 27, Prešov, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17 Co 50/2013 z 8. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. M., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. januára 2014 doručená sťažnosť D. M., (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 50/2013 z 8. októbra 2013 (ďalej len „namietaný rozsudok“). Sťažnosť bola doplnená podaním sťažovateľa doručeným

ústavnému súdu 17. februára 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanému Petit Press, a. s., Bratislava, *„ochrany osobnosti a zaplataenia nemajetkovej ujmy - zverejnenie ospravedlňujúcich článkov v denníku Prešovský Korzár, a to za nepravdivé a dehonestujúce výroky... ako aj ospravedlnenie za článok uverejnený v denníku Sme dňa 30. 3. 2010...“*.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 189/2010 zo 7. júna 2011 žalobu zamietol, ale krajský súd uznesením sp. zn. 17 Co 124/2011 z 19. apríla 2012 jeho rozsudok zrušil.

Okresný súd po doplnení dokazovania opakovane žalobu sťažovateľa zamietol rozsudkom sp. zn. 12 C 189/2010 z 15. novembra 2012. Sťažovateľ podal v zákonom ustanovenej lehote odvolanie, o ktorom krajský súd rozsudkom sp. zn. 17 Co 50/2013 z 8. októbra 2013 rozhodol tak, že potvrdil predmetný rozsudok okresného súdu.

Krajský súd si v plnom rozsahu iba osvojil skutkové zistenia a právne hodnotenie veci okresným súdom, s čím sťažovateľ nesúhlasí a hodnotí ho *„ako nesprávne, nezákonné, navyiac arbitrárne“*.

Sťažovateľ v sťažnosti cituje z rozsudku okresného súdu a nesúhlasí s hodnotením skutkového stavu, ako aj právnymi závermi okresného súdu, ktorý ho klasifikoval *„ako osobu s určitými prvkami verejnej postavy...“*

Poukazuje na to, že *„v prejednávanej veci treba mať za nepochybné, že ani jedna zo študentiek, sťažovateľiek, neuviedla, akými konaniami a formami malo dochádzať k tzv. sexuálnemu obťažovaniu študentiek, a preto závery všeobecných súdov pri hodnotení tejto otázky a problematiky sú neakceptovateľné a spočívajú na ich nesprávnom hodnotení, svojvôli...“*.

V sťažnosti sťažovateľ namieta, že k porušeniu jeho práva na súkromie, ktoré chráni dohovor (čl. 8 ods. 1), malo dôjsť tým, že *„všetky tri články uverejnené zo strany Petit*

Press a. s. v dňoch 29.3.2010, 30.3.2010 a 31.3.2010 boli uverejnené nie náhodou, ale cielene bezprostredne v období, keď sa schyľovalo k parlamentným voľbám v našom štáte, pričom ja, sťažovateľ, som bol jedným z kandidátov do týchto volieb, a to na kandidátke politickej strany SaS.

Tieto nepravdivé články teda bezprostredne smerovali voči mojej osobe a ich jediným cieľom bolo zasiahnuť do môjho súkromného života, znížiť moje dobré meno a poškodiť ma v osobnom, pracovnom, ako aj verejnoprospešnom živote, a to uverejnením nepravdivých, resp. pravdu skresľujúcich tvrdení zasahujúcich do môjho práva na ochranu cti, dôstojnosti a súkromia osoby. Nie je pritom rozhodujúce, či pôvodca zásahu si uvedomoval ich nepravdivosť a konal úmyselne, alebo či išlo len o jeho nedbanlivosť.

Zverejnením týchto troch neprimeraných článkov ako hodnotiacich úsudkov, ktoré zasiahli do môjho práva na ochranu cti, dôstojnosti a súkromia osoby, ktorých neprimeranosť spočíva v tom, že logicky nevyplývajú z pravdivých premís, došlo k hlbokému zásahu do všetkých oblastí môjho života, došlo absolútne k narušeniu môjho rodinného života (rozvrat manželstva, narušenie rodičovských vzťahov s deťmi, narušenie chodu spoločnej domácnosti), pracovného života (strata učiteľského zamestnania a výkonu funkcie docenta na vysokej škole, sťaženie hľadania nového zamestnania nielen v oblasti primeranosti môjho vzdelania, ale aj robotníckych povolani), znemožnenie ďalšej verejnej apolitickej angažovanosti (zrušenie členstva v SaS), strata spoločenského postavenia a vážnosti spoluobčanov v blízkom okolí a pod.

Ja, sťažovateľ, som nebol absolútnou osobou verejného záujmu, t. j. nebol som politicky známy, pretože išlo o počiatky mojej angažovanosti, ktoré boli v zárodku negativistický popreté uverejnením nepravdivých článkov o mojej osobe ako vysokoškolského odborného pedagóga pôsobiaceho vo výučbe v oblasti matematiky...

Preto ako nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v omyle súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, je potrebné považovať závery súdov, že ja, sťažovateľ, som v ničom neprodukoval takéto dôkazy, že som bol vylúčený z čo i len jedného výberového konania pre sexuálne obťažovanie, že ma fakticky odvrhla manželka, deti, priatelia, že každý vo mne vidí sexuálneho maniaka, že som stratil priateľov, odsťahoval sa do Červeného kríža, že aj Americká asociácia matematikov ma v súvislosti so sexuálnym obťažovaním považuje za zločinca, že je narušená spolupráca s touto spoločnosťou...

Širokej odbornej verejnosti v oblasti práva a justice je známe, že opakovane všeobecné súdy pôsobiace na území Slovenskej republiky rozhodli vo viacerých známych kauzách jak samotných politikov (Ing. Slota, JUDr. Fico, Ing. Mikloš, Ing. Dzurinda), ako aj sudcov (JUDr. Harabin, JUDr. Polka...) o ochrane osobnosti tak, že žalobným návrhom bolo vyhovené a bolo rozhodnuté aj o finančnej satisfakcii.

Je preto nesprávne, pokiaľ všeobecné súdy v prejednávanej veci aj v súlade so zaužívanou súdnou praxou vo vyššie uvádzaných kauzách nepostupovali a nerozhodovali v rámci práva na ochranu pred opakovaným uplatňovaním práva, o ktorom bolo už raz právoplatne rozhodnuté, nerozhodovali v súlade s princípom rovnakého postavenia a rovnosti zbraní.

Sťažovateľ má zato, že Krajský súd... zaujatím nesprávneho právneho názoru v odvolacom konaní rozhodol nezákonne, rozhodol v rozpore pri riešení právnej otázky (tej istej alebo analogickej), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekonal v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a tým porušil právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. “.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že

„... Základné právo D. M., na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17 Co 50/2013-260 zo dňa 8. 10. 2013 porušené bolo.

... Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17 Co 50/2013-260 zo dňa 8. 10. 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

... Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť D. M., náhradu trov právneho zastúpenia v sume 340,90 Eur na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Dáši Komkovej... “.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 103/2012, III. ÚS 539/2012).

Podstata námietok sťažovateľa týkajúcich sa namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v jeho tvrdení, že krajský súd (namietaným rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí žaloby sťažovateľa v konaní o ochrane osobnosti a náhrade nemajetkovej ujmy), svoje rozhodnutie náležitým spôsobom neodôvodnil, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie arbitrárne.

Ústavný súd pridriavajúc sa svojej stabilnej judikatúry zdôrazňuje, účelom práva na súdnu ochranu zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle napr. IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07), najmä s ustanovením § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia rozsudku.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Preto nemôže nahrádzať postupy a rozhodnutia všeobecných súdov spôsobom, akým to požaduje sťažovateľ, a tak preberať na seba ústavnú zodpovednosť všeobecných súdov za ochranu zákonnosti podľa § 1 OSP, ak sa táto ochrana poskytla bez porušenia ústavnoprocených princípov ustanovených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, ktorých ustálený výklad vyplýva zo stabilnej judikatúry ústavného súdu (napr. m. m. III. ÚS 533/2011, III. ÚS 539/2012).

Bez toho, aby ústavný súd podrobne opisoval odôvodnenie napádaného rozsudku krajského súdu, ktorý je sťažovateľovi známy, po preskúmaní obsahu hodnotí namietaný rozsudok krajského súdu ako jasný, zrozumiteľný a zodpovedajúci obsahu základného práva zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie rozsudku krajského súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a nevykazuje znaky

arbitrárnosti. Krajský súd najprv rekapituloval skutkový stav veci a právne závery okresného súdu (strana 1 až 5), ktoré ho viedli k rozhodnutiu o zamietnutí žaloby sťažovateľa, ďalej uviedol podstatné odvolacie námietky sťažovateľa na zrušenie rozhodnutia okresného súdu (strana 5 až 6), a potom svoje právne závery odôvodnil jasným a zrozumiteľným spôsobom (strana 7 až 11) a odpovedal na všetky podstatné odvolacie námietky sťažovateľa. Ústavný súd nevidí v skutkových a právnych záveroch uvedených v rozsudkoch krajského súdu (i okresného súdu) nič, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej akceptovateľnosti.

Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého právo na spravodlivé súdne konanie nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok, a tiež právo na súdnu ochranu neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (obdobne, III. ÚS 284/08, III. ÚS 539/2012).

Ústavný súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že jeho úlohou nie je pôsobiť ako tzv. štvrtá inštancia súdnictva a poskytovať ochranu pred skutkovými alebo právnymi omylmi všeobecných súdov a jeho úlohou nie je ani posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“, ale iba posúdenie jeho ústavnej udržateľnosti (m. m. IV. ÚS 325/08, III. ÚS 462/2012).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu relevantnú súvislosť medzi rozsudkom krajského súdu, námietkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti a základným právom sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tohto dôvodu sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne m. m. I. ÚS 159/08, III. ÚS 103/2012).

Ústavný súd je v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde návrhom (sťažnosťou) viazaný. Citované ustanovenie pritom vo svojej judikatúre stabilne interpretuje ako viazanosť petitom sťažnosti (porov. napríklad IV. ÚS 106/2013 a tam citovaná prejudikátúra). Keďže v petite sťažnosti sťažovateľ žiada vysloviť len porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa nezaoberal jeho námietkou porušenia práva na ochranu súkromia podľa čl. 8 dohovoru, ktorú uviedol sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. marca 2014